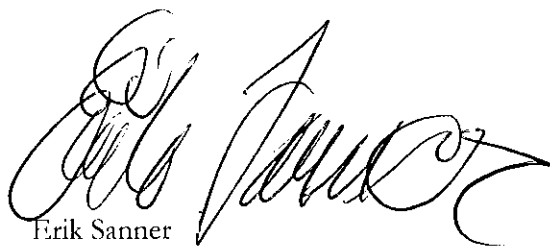

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Erik Sanner
Tf Förvaltningschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2013-09-18
1 (9)
Dnr 2013/KS 0306 001

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande om resultatutvecklingen i Tyresö grundskolor 2006-2012.

Erik Sanner
Tf Förvaltningschef

Sammanfattning

Fredrik Sawestål har bett förvaltningen om ett tjänsteutlåtande kring resultatutvecklingen i Tyresö grundskolor 2006-2012.

Beskrivning av ärendet

Det finns olika sätt att mäta elevers skolframgång. Nedan redogörs för tre olika mått som används i mätning av måluppfyllelse; genomsnittligt meritvärde, andel behöriga till gymnasieskolan och andel elever som når målen i alla ämnen.

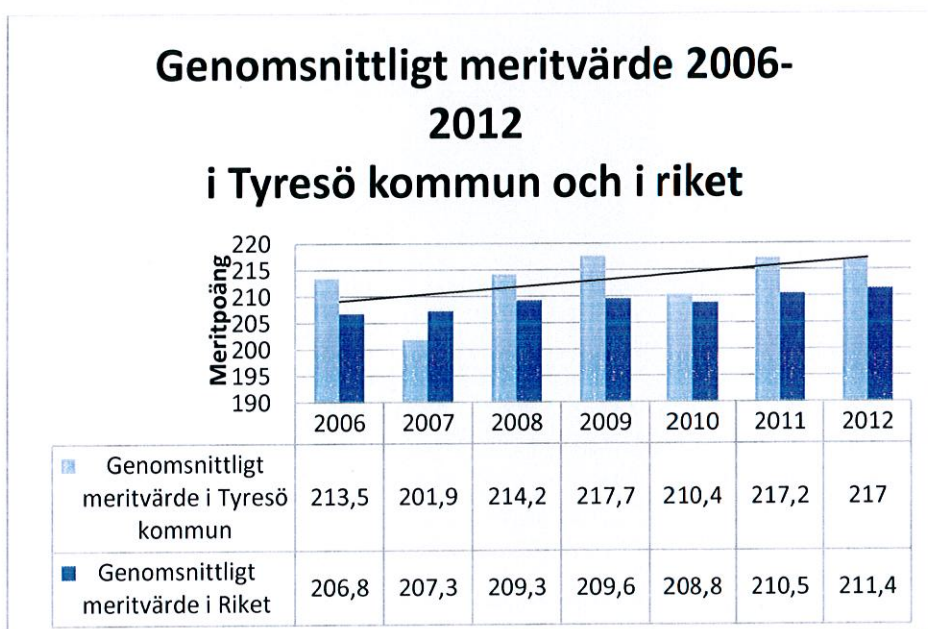
I texten nedan kommer att redogöras för resultatutveckling åren 2006 – 2012, eftersom det är för denna period det finns nationell statistik att tillgå. För ett av

måtten; andel behöriga till gymnasieskolan, anges endast åren 2011 – 2012 beroende på skärpta behörighetskrav till gymnasiet som infördes 2011. Sammanställningen avser de kommunala skolorna i Tyresö kommun.

Därefter följer en redogörelse för Tyresö grundskolors ekonomiska förutsättningar.

Genomsnittligt meritvärde

I figur 1 ”Genomsnittligt meritvärde 2006-2012” framgår att meritvärdet i Tyresö under perioden haft en positiv utveckling. Dock har resultaten gått ner vid två av mätningarna, 2007 och 2010, men trenden har trots det varit stigande. Vid samtliga mätningar under perioden utom en, 2007, har meritvärdet i Tyresö varit högre än rikssnittet.

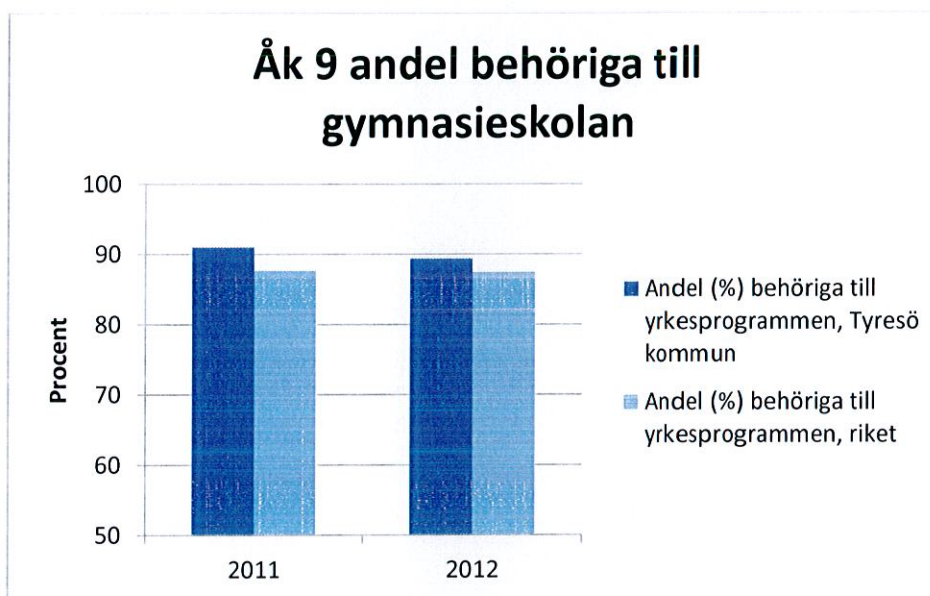
Figur 1. Genomsnittligt meritvärde 2006-2012

Andel behöriga till gymnasieskolan

I figur 2 ”Åk 9 andel behöriga till gymnasieskolan” visas den procentuella andelen antagna elever till gymnasiets yrkesförberedande program 2011 och 2012. I diagrammet framgår att andelen behöriga i Tyresö minskar med 1,6

procentenheter under perioden medan minskningen är 1,2 procentenheter för riket. Dock ligger Tyresö över rikssnittet vid båda mätillfällena.

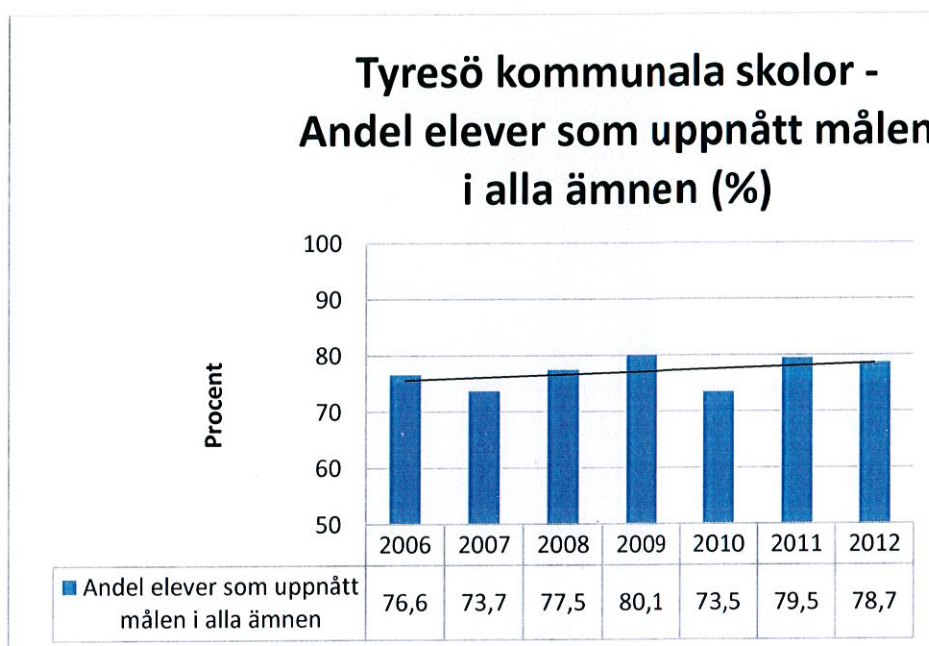
Från och med höstterminen 2011 skärptes behörighetskraven till de nationella programmen. Innan dess krävdes godkända betyg i kärnämnen engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk. De skärpta behörighetskraven innebär godkända betyg i kärnämnen plus fem andra ämnen (totalt åtta ämnen) för de yrkesförberedande programmen. För att vara behörig till de högskoleförberedande programmen krävs godkända betyg i kärnämnen plus nio ämnen (totalt tolv ämnen). Därför är inte statistiken jämförbar med tidigare år och endast dessa redovisas.

Figur 2. Åk 9 andel behöriga till gymnasieskolan

Andel elever som uppnått målen i alla ämnen

I figur 3. ”Tyresö skolor – Andelen elever som uppnått målen i alla ämnen”, framgår samma mönster som gäller det genomsnittliga meritvärdet. En svagt uppåtgående trend under tidsperioden med temporära nedgångar 2007 och 2010.

Figur 3. Tyresö skolor – Andelen elever som uppnått målen i alla ämnen

Framgångsfaktorer

För att alla elever ska kunna säkerställa att eleverna utvecklas så långt som möjligt i förhållande till målen för utbildningen krävs bland annat ett systematiskt kvalitetsarbete där tydliga mål kombineras med uppföljning och utvärdering, ett tydligt pedagogiskt ledarskap i en tydlig organisation, att pedagogerna har höga förväntningar på eleverna och tydligt visar det, att fokus hålls på kunskaper och lärande och även ett genomtänkt arbete med elever i behov av särskilt stöd.

Barn i behov av särskilt stöd

När det gäller det sistnämnda genomförde revisionsbyrån PWC i maj 2013 en granskning av om nämnden ”genom sin styrning och uppföljning säkerställer att grundskolorna i kommunen arbetar på ett ändamålsenligt sätt med stöd till elever med behov av särskilt stöd”. I granskningsrapporten, som behandlades vid Barn- och utbildningsnämndens sammanträde den 29 augusti 2013, redogörs för revisorernas bedömning, vilken är ”att Barn- och utbildningsnämnden styr och följer upp verksamheten på ett sådant sätt att den säkerställer att skolorna arbetar enligt gällande regelverk och att alla elever ges likvärdiga förutsättningar gällande särskilt stöd”.

Revisorerna framhåller särskilt att de kommundemensamma mallar och riktlinjer som används för att upptäcka, dokumentera och tillgodose behov av särskilt stöd som ändamålsenliga samt att skolorna följer dem. Vidare framhålls nämndens uppföljning av arbetet med barn i behov av stöd som bedrivs i verksamheten som tillräcklig och slutligen att rektorens regelbundna möten i ledningsgruppen samt nätverken för inkluderande lärmiljöer och specialpedagoger som positiva.

En skola för var och en

Tyresö kommun arbetar sedan hösten 2010 under devisen ”En skola för var och en”, vilket innebär att alla elever ska utmanas och stödjas utifrån sina förutsättningar för att kunna nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Det särskilda stödet ges i så stor utsträckning som möjligt inom klassens ram, helt i enlighet med såväl nationella styrdokument som UNESCOs Salamancadeklaration - om principer, inriktning och praxis vid undervisning av elever i behov av särskilt stöd. För att kunna erbjuda elever detta stöd och skapa inkluderande lärmiljöer har under en följd av år satsats på kompetensutveckling bland annat inom lärstilsmetodik, samtalsmetodik samt utbildning för att öka kompetensen i hur man stödjer barn och elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Dessutom har stora investeringar gjorts sedan 2008 i interaktiva skrivtavlor i klassrummen samt elevdatorer.

Parallellt med detta har verksamheter som Skoldatateket och Språkoteket byggts upp för att stödja pedagogerna ute i verksamheterna genom kompetensutveckling inom specialpedagogik och kompensatoriska hjälpmedel, råd och stöd samt även utredning av elevärenden. Skoldatateket ansvarar för kommunlicenser för kompensatoriska program till exempel stavningsprogram, talsyntes (uppspelning av ord och ljud), matematikprogram, inlästa läromedel och web-baserade uppslagsverk.

Deltagande i forskningsprogram

I Skollagens 10 kapitel 5 §, fastslås att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Som ett led i detta deltar Tyresö sedan hösten 2012 i ett treårigt forskningsprogram tillsammans med 11 andra kommuner och Malmö högskola. Programmet heter ”Inkluderande lärmiljöer” och följs med intresse och delfinansieras av Specialpedagogiska skolmyndigheten och

Skolverket. Syftet är att belysa och skapa ny kunskap på såväl huvudmannanivå som skol- och klassrumsnivå inom området inkluderande lärmiljöer med målet att alla elever ska lyckas i skolan.

Ekonomiska förutsättningar

Skolpengen består av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp. Skolpengen skiljer sig mellan stadierna, men då denna tjänsteskrivelse avser resultaten i årskurs nio läggs fokus på elevpengen för årskurs 6-9.

Grundbeloppet och tilläggsbeloppet, som beskrivs i skollagens 10 kapitel 37 – 39 §, reglerar de medel som tillförs skolverksamheten.

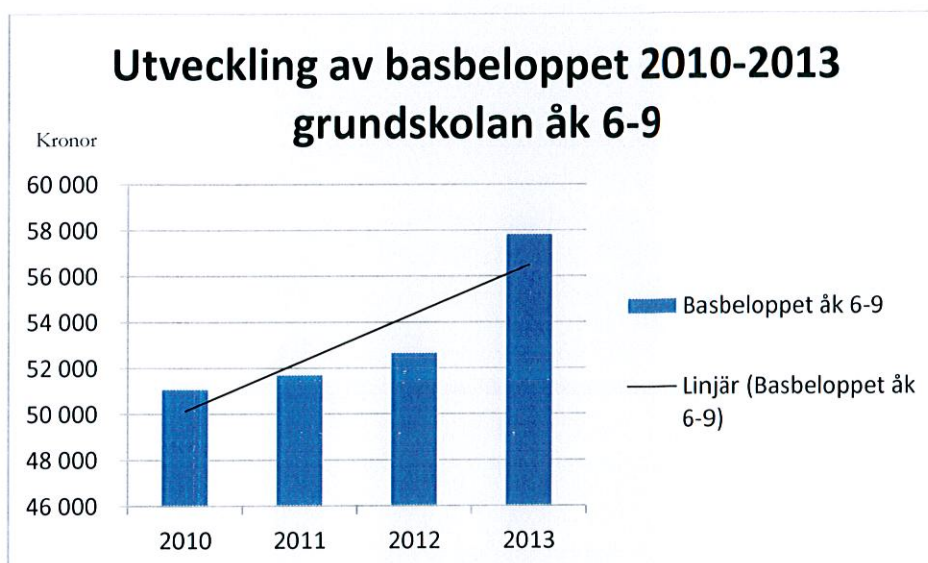
Grundbeloppet

Grundbeloppet (skolpengen) tar den största delen av Barn- och utbildningsnämndens budget i anspråk och regleras i lagen genom följande faktorer;

1. Undervisning (personalkostnader)
2. Lärverktyg
3. Elevhälsa
4. Måltider
5. Administration
6. Mervärdesskatt (friskolor endast)
7. Lokalkostnader

I Tyresö har vi ett ytterligare begrepp – ”basbelopp”. Basbeloppet består av grundbeloppet exklusive hyra. Lokalkostnaden i grundbeloppet fastställs genom genomsnittet för samtliga kommunala skollokaler, i enlighet med lagen om Offentliga bidrag på lika villkor. Ökade investeringar i de egna kommunala skollokalerna innebär en ökad skolpeng för alla elever oavsett val av huvudman. Basbeloppets utveckling framgår i Figur 4. ”Utveckling av basbeloppet 2010-2013 grundskolan åk 6-9”.

Nämnden fastställer skolpengen årligen. Utöver de faktiska faktorer, som t ex lokalkostnaden som påverkar skolpengens storlek, så kan nämnden själv höja respektive sänka summan årligen. När nämnden väl fastställt skolpengen, och eleven valt skola, så övergår dispositionen av medlen till rektor.

Figur 4. Utveckling av basbeloppet 2010-2013 grundskolan åk 6-9

Tilläggsbeloppet

Själva tilläggsbeloppet regleras i 10 kap 39§. Där står att elever med omfattande behov av stöd samt modersmålsundervisning får ekonomiskt stöd genom tilläggsbeloppet. Det innebär att kommunen själv bestämmer nivån för tilläggsbeloppet samt att behovet av stöd måste prövas individuellt.

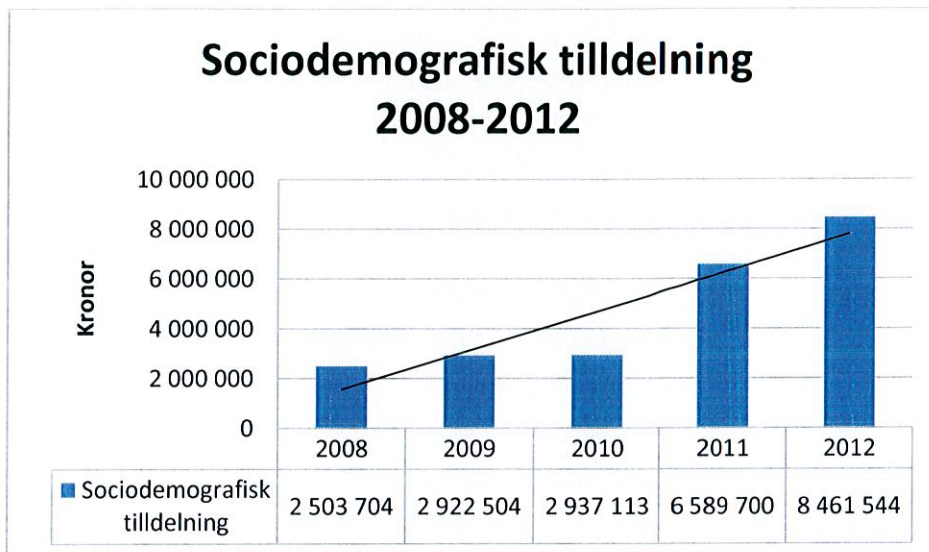
Sociodemografisk tilldelning

Arbetet med en skola för var och en har möjliggjort en omfördelning av resurser inom området barn i behov av särskilt stöd. Frigjorda medel har fördelats ut 25 % som en förstärkning av skolpengen, och 75 % som en förstärkning av den sociodemografiska tilldelningen (se Figur 5).

Sociodemografisk tilldelning är en metod att utjämna skillnader i elevers olika förutsättningar att lyckas i skolan beroende på faktorer utanför skolan. Flera studier visar att föräldrarnas utbildningsnivå är det som har starkast samband med elevernas prestationer i skolan (Skolverket 2009), men även andra faktorer har betydelse.

I Tyresö utgår vi från tre faktorer i den sociodemografiska tilldelningen; ensamstående vårdnadshavare, försörjningsstöd samt utbildningsnivå motsvarande grundskola. Skolorna tilldelas extra medel utifrån antal elever med sociodemografiskt sämre förutsättningar, och får genom tilläggsbeloppet extra

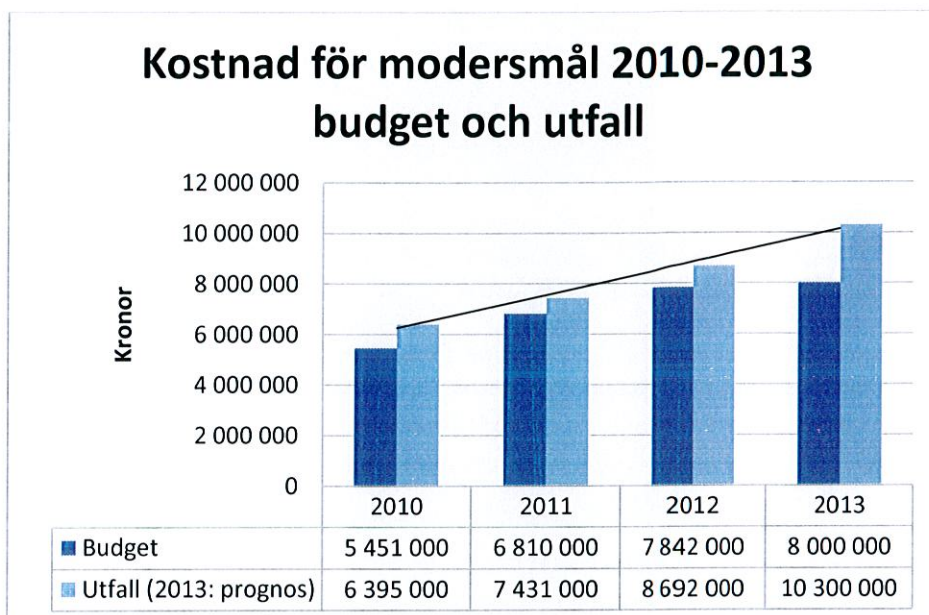
ekonomiska resurser. Detta ger skolorna förutsättningar att satsa extra på dessa elever. Regeringen förbereder nu en ändring av skollagen som fastställer denna möjlighet och som ska gälla alla kommuner.

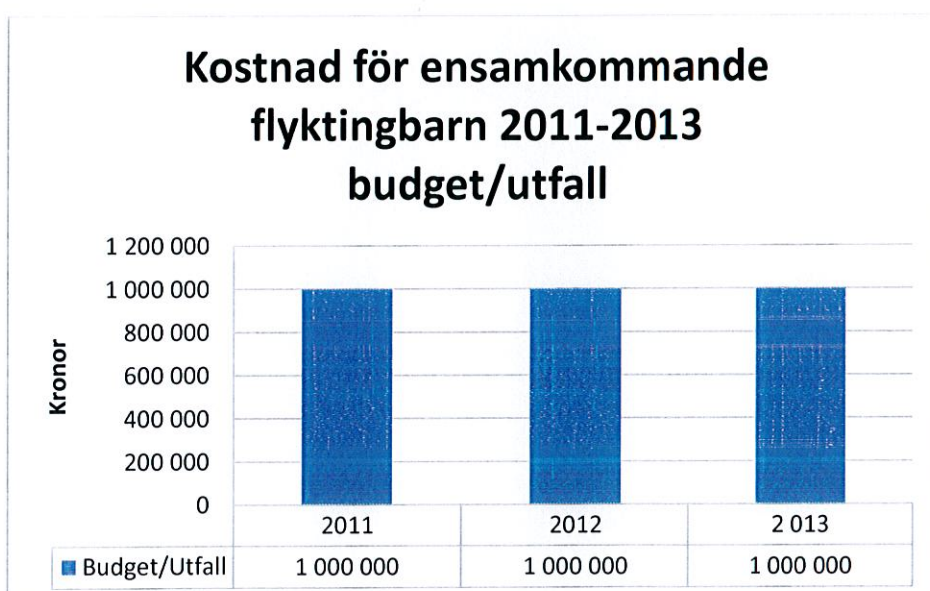
Figur 5. Utveckling av sociodemografisk tilldelning 2008-2012

Modersmål

Modersmålsundervisningen finns beskriven i skollagens 10 kapitel 7§ och ska erbjudas då minst fem elever inom kommunen delar samma språk. Därtill kommer studiehandledning på modersmålet och som bestäms individuellt. I Figur 6. Kostnad för modersmål 2010-2013 budget och utfall, framgår den ekonomiska utvecklingen för modersmålet. Utöver detta finns sedan 2011 en miljon avsatt årligen för att stärka undervisningen för ensamkommande flyktingbarn, se Figur 7. ”Kostnad för ensamkommande flyktingbarn 2011-2013budget/utfall”.

Figur 6. Kostnad för modersmål 2010-2013 budget och utfall

Figur 7. Kostnad för ensamkommande flyktingbarn 2011-2013 budget/utfall

Nämndplan 2014

Arbetet med nästa års nämndplan pågår. Den ekonomiska ramen för verksamheterna inom Barn- och utbildningsförvaltningen ökar 2014 med 2,8 %, efter beslut i kommunfullmäktige.